

С. О. Іцук

Проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку економіки регіону

Незважаючи на постійне зростання обсягів інвестицій в Україні, їх недостатньо для якісного реформування національної економіки в напрямку досягнення європейських стандартів рівня життя населення. Вплив інвестиційних процесів на динаміку соціально-економічного розвитку країни ослаблюється внаслідок обмеженості фінансових ресурсів на внутрішньому і зовнішньому кредитних ринках, що, своєю чергою, гальмує повноцінну ринкову адаптацію вітчизняних підприємств, поглиблює технічне та технологічне відставання об'єктів інфраструктури і основних фондів від їх аналогів у розвинених країнах, а відтак, знижує екологічну безпеку держави.

З іншого боку, відносно невеликі обсяги залучення іноземних інвестицій в економіку України свідчать про невисокий рівень її інвестиційної привабливості, порівняно з країнами-сусідами зі Східної Європи. Водночас нерівномірний територіальний розподіл інвестиційних ресурсів всередині країни є відображенням значних диспропорцій у розвитку окремих її регіонів. А відтак, забезпечення сталого регіонального розвитку в Україні визначальним чином залежить від активізації інвестиційно-інноваційної діяльності на всій її території. Цим та іншим актуальним проблемам сучасного економічного життя і була присвячена Всеукраїнська науково-практична конференція «Інвестиційно-інноваційний розвиток економіки регіону», яка відбулася в Інституті регіональних досліджень НАН України 25 вересня 2009 р.

Головними організаторами конференції стали Інститут регіональних досліджень НАН України і Спілка економістів України, співорганізаторами – Академія економічних наук України, Львівська обласна державна адміністрація та Науково-навчальний комплекс «Економосвіта». В рамках конференції пройшов також IV з'їзд Спілки економістів України. У роботі з'їзду і конференції взяли участь провідні вчені та фахівці зі Львова, Києва, Одеси, Харкова, Дніпропетровська, Сум, Миколаєва, Херсона, Луцька, Полтави, Рівного, Тернополя, Хмельницького та інших міст. Серед зарубіжних гостей на конференції були присутні представники Росії і Німеччини.

Конференцію відкрив директор Інституту регіональних досліджень НАН України, д.е.н. *В. С. Кравців*. Він наголосив на важливості розбудови регіональної економіки в Україні на засадах інноваційної моделі розвитку, зорієнтованої на активне сприяння інвестиціям у новітні технології, підвищення економічного потенціалу та конкурентоспроможності економіки регіонів, зростання продуктивності праці і створення сприятливих умов для розвитку підприємництва із метою якнайшвидшого подолання наслідків фінансово-економічної кризи.

Президент спілки економістів України, проф. *В. В. Оскольський* у своєму виступі акцентував увагу на тому, що вирішенню регіональних проблем значною мірою має сприяти проведення нового етапу адміністративної реформи, пов'язаного з делегуванням владних та управлінських функцій центральних органів влади на

регіональний рівень і всебічний розвиток місцевого самоврядування. При цьому в регіоні повинні бути законодавчо розмежовані повноваження і відповідальність між окремими органами влади.

Обговорення актуальної на сьогодні проблематики виходу з кризи отримало продовження на пленарному засіданні, на якому із доповіддю про роль регіональних інноваційних систем в умовах сучасної кризи в Україні виступив Президент Академії економічних наук України, академік НАН України, д.е.н., проф. *М. Г. Чумаченко*. Про регіональні особливості фінансових потоків в умовах кризи доповів директор Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, академік НАН України, д.е.н., проф. *Б. В. Буркинський*.

Значна увага на пленарному засіданні була приділена питанням інвестиційного забезпечення розвитку економіки. Ґрунтовний всебічний аналіз стану, тенденцій і перспектив розвитку інвестиційних процесів на Львівщині зробив у своїй доповіді перший заступник голови Львівської обласної державної адміністрації, к.е.н. *В. А. П'ятак*. Розкриттю особливостей інвестиційних процесів у Росії присвятив свою доповідь директор Інституту проблем економічного відродження, д.е.н., проф. *А. М. Асаул* (м. Санкт-Петербург, Росія).

Широку дискусію викликала презентація Т. Вальтера, представника Міністерства будівництва і транспорту Тюрингії, про досвід Німеччини в підготовці великих індустріальних площ для інвестиційних проєктів. Зокрема велике зацікавлення з боку учасників конференції було до проблематики погодження спірних питань між територіальними громадами та інвесторами щодо використання земельних ділянок під забудову. Актуальність цієї тематики для Західного регіону (як прикордонного) посилюється в контексті запланованого проведення в Україні, зокрема і у Львові, фінальної стадії чемпіонату Європи з футболу у 2012 р.

По завершенню пленарного засідання робота конференції відбувалася паралельно за двома основними напрямками. На тематичному засіданні «Інноваційний розвиток регіонів та механізми його реалізації», яке пройшло під керівництвом д.е.н., проф. *В. І. Павлова*, обговорювалися проблеми і напрями практичної реалізації створення регіональних інноваційних систем в Україні. Зокрема ряд доповідей (проректора Хмельницького національного університету, д.е.н., проф. *М. П. Войнаренка*, професора Харківського національного економічного університету, д.е.н. *Н. М. Внукової*, голови правління АТ «Укрімпекс», к.е.н. *С. І. Соколенка*) було присвячено ролі кластерів у підвищенні конкурентоспроможності регіонів. Проблеми кадрового забезпечення порушила у своїй доповіді завідувач відділу Інституту регіональних досліджень НАН України, д.е.н. *У. Я. Садова*. З питаннями просторової організації економіки учасників конференції ознайомили д.е.н., проф. *Ю. І. Стадницький* і д.т.н., проф. *М. М. Габрель*.

На тематичному засіданні «Соціально-економічні проблеми інвестиційного забезпечення регіонального розвитку», яке відбулося під керівництвом д.е.н. *С. О. Іщук*, було охоплено широкий спектр проблем, пов'язаних з інвестиційними процесами на регіональному рівні. У цьому контексті голова засідання, завідувач відділу моніторингу регіонального розвитку Інституту регіональних досліджень НАН України, зазначила, що обсяги надходження інвестиційних ресурсів у той чи інший регіон безпосередньо залежать від інвестиційної привабливості цього регіону, а тому комплексної оцінки інвестиційної привабливості потребують не лише безпосередні об'єкти інвестування, але й території, на яких вони розташовані. Це сприятиме прийняттю обґрунтованих рішень інвесторами щодо ефективного спрямування інвестиційних ресурсів, підвищенню рівня інвестиційної привабливості окремих виробничо-господарських структур та об'єктів інфраструктури

цього регіону, а відтак, - зростанню ділової активності і рівня життя населення внаслідок збільшення платоспроможного попиту.

Інвестиційні підйоми сталого просторового розвитку регіону окреслила у своєму виступі завідувач кафедри Волинського національного університету, д.е.н., проф. *Н. В. Павліха*. У доповіді ректора Університету банківської справи НБУ, д.е.н., проф. *Т. С. Смовженко* і доцента Львівського інституту банківської справи УБС НБУ, к.е.н. *О. О. Другова* ґрунтовно висвітлені механізми забезпечення ефективної діяльності банківської системи України в умовах фінансової кризи.

Велика увага на цьому тематичному засіданні також була приділена актуальним проблемам інвестування аграрної сфери економіки (доповідач – перший заступник голови Волинської обласної державної адміністрації, к.е.н. *В. М. Заремба*) та інвестиційного забезпечення охорони довкілля в регіоні.

На підставі узагальнення підсумків обговорення проблем становлення в Україні конкурентоспроможної регіональної економіки шляхом прискореного переходу до інноваційної моделі розвитку, усунення недоліків у податковому законодавстві, а відтак, – створення позитивного іміджу України у світі для залучення інвестицій учасники конференції та з'їзду Спільки економістів України підготували рекомендації, адресовані Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, місцевим органам влади і органам місцевого самоврядування.

Надійшло 06.10.2009 р.

Л. Г. Ліпич

Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика

В умовах політичної турбулентності Україна відстає від інших країн у прогресі щодо створення сприятливої макроекономічної, фіскальної, регуляторної, інноваційної політики, якості послуг, які саме і закладають підвалини високої конкурентоспроможності національної економіки.

Виробництво потребує докорінної модернізації і структурних зрушень на користь високотехнологічних видів діяльності. При цьому проблема оновлення виробництва не може вирішуватися локально, а потребує загальносистемних державних рішень і взаємодоповнюючих заходів, що дають найбільший синергійний ефект.

Сьогодні висуває перед Україною необхідність пошуку нових форм і методів адаптації національного економічного та політико-правового середовища до сучасних вимог та потреб більшості населення.

Вирішенню цих питань була присвячена XIV Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика», яка відбулася 26-27 травня 2009 р. у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Тематичні напрями конференції:

- Теоретичні основи розвитку економіки України.
- Перспективи забезпечення ефективності суб'єктів господарювання в умовах розвитку економіки України.

© *Л. Г. Ліпич*, 2009.